

FORELØBIG - DRAFT

Endelig version / final version: 24 June 2024

Tirsdag den 2. juli 2024, kl. 20:00

Concerto Copenhagen

Lars Ulrik Mortensen, kunstnerisk leder og cembalo
Solist: Fredrik From, violin

Violin I: Fredrik From, Julia Dagerfelt, Hanna Ydmark
Violin II: Hannah Tibell, Gabriel Bania, Jens Solgaard,
Karin Samuelsson
Viola: Antina Hugosson, Marie Stockmarr Becker

Cello: Judith-Maria Blomsterberg, Ingrid Andersson
Kjellsdotter
Kontrabas: Megan Adie
Obo I: NN
Obo II: NN
Fagot: Jane Gower

Johan H. ROMAN (1694-1758)
Golovinmusiken BeRI 1; uddrag

--- Pause ---

Georg F. HÄNDEL (1685-1759)
fra Trio Sonate i F-dur, HWV 401
1. Largo; 2. Allegro

Francesco GEMINIANI (1687-1762)
Concerto Grosso (La Folia), op. 5, nr. 12 i d-
mol

Johan H. ROMAN (1694-1758)
Obokoncert (concerto grosso) i Bb-dur,
BeRI 46
1. Allegro 2. Andante 3. Allegro

Georg F. HÄNDEL (1685-1759)
fra Trio Sonate i G-dur, HWV 399
2. A tempo ordinario - allegro 3. Passacaille

Georg F. HÄNDEL (1685-1759)
fra Trio Sonate i F-dur, HWV 401
3. Adagio 4. Allegro

Johan H. ROMAN (1694-1758)
Violinkoncert i d-mol, BeRI 49
1. Allegro 2. Andante 3. Allegro

Johan H. ROMAN (1694-1758)
Golovinmusiken BeRI 1; uddrag

Johan H. ROMAN (1694-1758)
Sinfonia i Bb-dur, BeRI 11
1. Non troppo allegro

15:30 Timothy Ridout, bratsch og Federico Colli, klaver
20:00 Concerto Copenhagen
22:30 Alon Sariel, mandolin

Roman, Händel, London – en dannelsesrejse i musik

Her fortælles en historie, som vi har hørt mange gange før: En ung, talentfuld kunstner rejser ud i verden for at lade sig inspirere, og i mødet med den store verden forandres hans liv og kunst. Utallige kunstnere tog på denne slags 'dannelsesrejser' i 1700- og 1800-tallet. Men netop denne rejse skulle vise sig at få store konsekvenser, ikke kun for kunstneren selv, men også for kunsten og historien som sådan. Denne rejse ændrede svensk musik for altid.

Johan Helmich Roman (1694-1758) blev født ind i en musikalsk familie som søn af Johan Roman den ældre, der var violinist i Hovkapellet – det svenske kongelige hofs orkester i Stockholm. Johan Helmich viste hurtigt interesse for musik, og han har uden tvivl fået grundig musikalsk uddannelse hjemmefra. Så i 1711, kun sytten år gammel, får også Johan Helmich en stilling i Hovkapellet som violinist.

I det Hovkapellet som Roman blev en del af, var det stadig den nordtyske indflydelse, der var fremherskende – Sverige havde under 30-årskrigen underlagt sig store dele af det, der i dag er Mecklenburg-Vorpommern. Blandt musikerne var oboisten Johann Jakob Bach, en af Johann Sebastian Bachs ældre brødre. Roman havde oboen som sit andet instrument og fik uden tvivl betydelig inspiration fra den erfarne tyske oboist fra det traditionsrige Bach-dynasti. Den franske indflydelse fra Solkongens hof i Versailles fandt dog også vej til det svenske hof, og Roman fik således gennem Hovkapellet kendskab til både tyske og franske stilidealer.

Det svenske hof var i den lidt usædvanlige situation, at kongen Karl den 12. på tredje år lå i skjul for den russiske hær i byen Bender i Det osmanniske rige - i dag i Moldova. Den enevældige konge insisterede imidlertid på stadig at fjernstyre sit rige i detaljer via depecher; i et notat fra en af disse finder man følgende:

"Det er vores nådige vilje, at [...] musikeren Johan Roman den Yngre må rejse i nogle år for at perfektionere sig inden for musik og villigt støtte hans rejse, og vi bevilger ham fuld løn"

Karl den 12., Bender, 19. marts 1712.

For Karl 12. var dette notat sikkert af mindre betydning. For den unge musiker og for udviklingen af den svenske musikscene var beslutningen afgørende. Men Hovkapellet var ikke meget for at lade Roman tage afsted; "økonomien og tiderne er ikke til det", mente man, og det var måske rigtigt nok – Sverige var trods alt midt i den krig, vi i dag kalder Den store Nordiske Krig, og de var på mange fronter truet af både Rusland og Danmark. Men et par år senere får Roman endelig lov til at tage af sted. I 1716 rejser han til London.

London var på dette tidspunkt Europas absolut største by, og alene det har helt sikkert været lokkende for den unge mand. Derudover var der i London få år forinden ankommet en ung, tysk komponist, der havde sat byen på den anden ende med sine spektakulære italienske operaer. Komponisten var G.F Händel, og han havde på bare få år totalt forandret byens musikscene. London tiltrak musikere, sangere og komponister fra hele Europa, og Roman blev hurtigt en aktiv del af Londons musikliv. I 1717 blev han ansat ved "The King's Theatre", muligvis det mest eftertragtede orkester overhovedet at være ansat i på denne tid. Vi finder Roman på lønningslisterne i 1719/20, hvilket betyder, at den unge svensker må have siddet i orkestret, da Händel selv dirigerede premieren på sin opera "Radamisto" i april 1720.

Overalt i London møder Roman dygtige musikere, sangere og komponister fra hele Europa, som bringer alle mulige musikalske traditioner med sig fra deres hjemlande. Blandt dem var den italienske violinist og komponist Francesco Geminiani.

HJÆLP FESTIVALEN som medlem af Hindsgavl Festivals Venner!

FORDELE Min. to ugers forsalg • Bedre afbestillingsbetingelser • Prioritet ved pladstildeling • O.m.a.
PRIS Enkelt medlem: kr. 900,- (kr. 700,- fornyelse for 2024-medlemmer)
Par (m. børn op til 18 år): kr. 1.100,- (kr. 900,- fornyelse for 2024-medlemmer)
SE MERE www.hindsgavlfestival.dk/venner

.. fortsat: Roman, Händel, London – en dannelsesrejse i musik

Geminiani var elev af den legendariske Arcangelo Corelli, og da Geminiani ankom til London i 1714, skabte hans virtuose violinspil sensation. Geminiani var længe Händels foretrukne violinist og koncertmester. Roman og Geminiani mødtes jævnligt – måske modtog Roman også violinundervisning af Geminiani, og Roman har utvivlsomt kendt en række af Geminianis kompositioner. Som komponist tog Geminiani ofte udgangspunkt i andres værker og broderede videre på dem med stor opfindsomhed. Et godt eksempel er hans Concerto Grosso op 5, nr. 12, der bygger på La Folia – et særligt harmonisk/melodisk tema, som det i barokken blev meget populært at komponere variationer over. Geminiani "låner" både fra Corelli og Vivaldi, men er med sin vovede harmonik og store opfindsomhed også helt sin egen.

Da Roman i 1721 vender tilbage til Stockholm, er det som en veluddannet, moderne orienteret komponist og en erfaren violinist, med et bredt og skarpt blik for tendenser, stilarter og traditioner fra hele Europa.

Det er også et andet Sverige, han kommer hjem til. Krigerkongen Karl den 12. er død, og efter mange år med udmarvende krig investerer Sverige nu mere i videnskab, kunst og kultur. Så da Roman få år efter hjemkomsten bliver leder af Hovkapellet, går han med det samme i gang med at modernisere, omstrukturere og hæve orkesterets niveau til europæiske standarder. Han gør også kapellets koncerter tilgængelige for den generelt musikinteresserede offentlighed, som ikke længere begrænser sig til hoffet og kirken. De første offentlige koncerter finder sted i påsken 1731 i Riddarhussalen i Stockholm med Händels Brockespassion på programmet. Flere af Händels værker er på repertoire og også i de kommende år.

Måske er det til disse koncerter, Roman komponerer sine orkesterværker og sine violin- og

obokoncerter. For selvom vi ikke kender disse værkers opførelseshistorie, kan man levende forestille sig Roman både lede sit orkester som koncertmester, og selv være solist både på violin og obo i solokoncerterne. "Golovinmusikken" ved vi dog blev komponeret på bestilling af den russiske ambassadør Nikolaj Golovin til ære for kroningen af den tolvårige tsar Peter 2. i St. Petersborg i februar 1728. Begivenheden blev fejret med overdådige fester, der krævede meget musik, og Roman leverede i alt 25 charmerende, meget varierede instrumentalstykker til lejligheden.

I 1735 fik Roman igen mulighed for at rejse til udlandet, denne gang til Italien og Tyskland udover selvfølgelig England. Han var nu "kun" væk i to år, men de erfaringer han fik, havde en ligeledes dyb indflydelse på hans udvikling. Roman rejste gennem et musikalsk Europa, der i høj grad var præget af bruddet mellem højbarokken og den nye, galante stil, og han blev opdateret på de nye musikalske ideer og teknikker. Alle disse moderne strømninger og genrer finder man i Romans værker, samt de forskellige nationale stilistiske idealer – musik, der passer ekstraordinært godt til både hoffet og de offentlige koncertsale.

Roman var tilknyttet Hovkapellet og det svenske hof helt til sin død i 1758. Hans betydning for den svenske musik, både kunstnerisk og strukturelt, er så gennemgribende og omfattende, at han i dag bliver kaldt "den svenske musiks fader". Romans dannelsesrejser ændrede kort og godt den svenske musiks historie. Det kan godt være, at en dannelsesrejse – eller et sabbatsår, som vi kender det i dag - ikke altid er belejligt for "tiderne og økonomien". En dannelsesrejse er heller ikke belejlig, hvis man vil fastholde status quo. Men hvis vi vil inspireres, udfordres og udvikles, er en dannelsesrejse langt fra det værste, man kan bede et ungt menneske at begive sig ud på..

Concerto Copenhagen

15:30 Timothy Ridout, bratsch og Federico Colli, klaver
20:00 Concerto Copenhagen
22:30 Alon Sariel, mandolin

Concerto Copenhagen

I mere end 30 år er Concerto Copenhagen gået på opdagelse i og har fremført musikken fra barok, wienerklassisk og den tidlige romantik med historisk bevidsthed og kompromisløshed.

Concerto Copenhagen står i dag som et internationalt fyrtårn på sit område. Musikalsk leder Lars Ulrik Mortensen og Concerto Copenhagen forener den metodiske tilgang til det historiske materiale med kunstnerisk originalitet og en stadig fornyelse i udførelse og formidling. Det er det der gør, at musikken igen og igen får nyt liv og fremstår relevant for et nutidigt publikum.

Concerto Copenhagens musikere hører til den internationale elite af barokmusikere. Deres trofasthed og dedikation til orkestret er enestående

og opbygget gennem mange års udvikling af kunstnerisk kvalitet.

Concerto Copenhagen har siden de første koncerter i 1991 udgivet en række internationalt berømmede albums og medvirket i hundredvis af koncerter, i dusinvis af operaproduktioner foruden i filmmusik og videoproduktioner og har turneret til koncertsale, operahuse og festivaler verden over.

Repertoiret kombinerer ofte velkendt europæisk musik med mindre kendte værker af skandinavisk oprindelse samt ny musik.

rd

Concerto Copenhagen støttes økonomisk af Statens Kunstfond, Augustinus Fonden og Aage og Johanne Louis-Hansens Fond

Lars Ulrik Mortensen

Mortensen har været aktiv som dirigent i 25 år, og i snart tyve år har han arbejdet eksklusivt med periodeinstrument og original opførelsespraksis. Han har turneret i det meste af verden og spillet med nogle af de mest fremtrædende internationale tidlige musik-ensembler, bl.a. Holland Baroque Society, Irish Baroque Orchestra, Nederlandse Bachvereniging og Collegium 1704. Han har medvirket på en lang række ikoniske indspilninger – udgivet på bl.a. DGG-Archiv, ECM, EMI, Naxos og CPO.

I de tidlige år studerede Mortensen på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium og herefter hos Trevor Pinnock i London. Mellem 1996

og 1999 var han professor i cembalo og opførelsespraksis på Hochschule für Musik i München, og han underviser fortsat på prestigefyldte institutioner overalt i verden, bl.a. Mozarteum Salzburg, Sibelius-akademiet i Helsinki og Juilliard School of Music i New York.

Mortensen har været kunstnerisk leder af Concerto Copenhagen siden 1999 og er i dag indbegrebet af CoCos kunstneriske, kreative og kulturelle identitet. I 2007 modtog han Danmarks mest prestigefyldte musikpris, Léonie Sonnings Musikpris, og siden har han fortsat videreudviklet og forfinet sit kunstneriske virke.

HJÆLP FESTIVALEN som medlem af Hindsgavl Festivals Venner!

FORDELE Min. to ugers forsalg • Bedre afbestillingsbetingelser • Prioritet ved pladstildeling • O.m.a.
PRIS Enkelt medlem: kr. 900,- (kr. 700,- fornyelse for 2024-medlemmer)
Par (m. børn op til 18 år): kr. 1.100,- (kr. 900,- fornyelse for 2024-medlemmer)
SE MERE www.hindsgavlfestival.dk/venner

